

COFARM

ŠTUDIJE PRIMEROV: Zadruga Frantoio del Grevepesa

Uvod

Zadruga Frantoio del Grevepesa, locirana na območju Chiantija v hribovju province Firenc je bila ustanovljena z namenom pridobivanja visoko kakovostnega oljčnega olja s strani kmetov s področja Chiantija. Zadruga proizvaja certificirano olje z različnimi oznakami (ekološko olje, olje z zaščitenim poreklom, olje s področja Chiantija). V celoti je v zadrugi udeleženi 250 kmetov.

Osnovni podatki

S. Casciano Val di Pesa

Ime Zadruga Frantoio del Grevepesa

Leto ustanovitve 1975

Vrsta sodelovanja Zadruga

Število kmetov/lastnikov/podjetnikov/vključenih kmetij ali podjetij 250 Kmetov

Internetne povezave

<http://www.frantoiogrevepesa.it/>

<https://www.facebook.com/search/top/?q=FRANTOIO%20GREVEPESA>

Podatki o poteku sodelovanja

Zadruga je bila ustanovljena leta 1975, in to s strani stotih kmetov s provinc Firenc, Siene in Arezza. Trenutno je vključenih 250 kmetov. Zadruga se skupaj s svojimi člani ukvarja s pridelavo olja, ob čemer ponuja 5 vrst ekstra deviškega olja. Razlog za ustanovitev zadruga je bil v potrebi po vzpostavitvi oljarne in zbirališča oliv z majhnih kmetij. Te se v nadaljevanju predelujejo v visoko kakovostno olje, ki se promovira na tržišču in se tako ustvarja dodana vrednost za v zadrugo združene kmete in njihove proizvode. Zadruga je lastnik oljarne, ki predstavlja moderen obrat, temelji pa na dveh kontinuiranih ciklih, ki potekata v dveh fazah. Proizvodna kapaciteta znaša 400.000 litrov olivnega olja. V zadrugi so trenutno zaposleni 3 ljudje, njen povprečni letni promet pa znaša 850.000 evrov. Nekateri kmetje imajo z zadrugo sklenjene pogodbe za celotno storitev, ki vključuje tudi prodajo in trženje, drugi pa samo prodajo izvajajo samostojno. Zadruga ponuja še dve dodatni uslugi:

- Prodaja oljčnih semen kot bio-energent za kurjavo;
- Ekološki center za zbiranje kmetijskih odpadkov.

Povprečna letna proizvodnja zadruga je okrog 400 ton olivnega olja. Zadrugo vodi svet osmih kmetov, čigar odločitve se potrjujejo na skupščini delničarjev.

Glavna grožnja, s katero se sooča sektor pridelave olivnega olja v Toskani, je odhajanje kmetov zaradi nizke produktivnosti. V Toskani je 90.000 hektarov oljčnih nasadov z letno produkcijo 18.000 ton (0,2 toni na hektar). Nizka produktivnost je posledica naslednjih dejstev:

- Trenutno se pridelava odvija na hribovitem terenu, zato v večjem delu Toskane (v primerjavi z drugimi deli Italije) intenzivnejša pridelava ni mogoča.
- Kmetije so majhne in se ne morejo prilagoditi procesom pridelave z mehanizacijo večjega obsega.
- Geografska lega Toskane (olje se tipično proizvaja v južnih regijah, Toskana pa leži na severni meji področja, kjer se olje še proizvaja) ne omogoča večje proizvodnje (v primerjavi z drugimi področji, kjer proizvajajo olje).
- Za pretvorbo oliv v olje je treba imeti ustrezen industrijski obrat, ki za male kmete ni ekonomsko vzdržen.

Po drugi strani pa je kakovost toskanskega olivnega olja globalno prepoznavno dejstvo. Tako se kmetje s tega področja soočajo z močno konkurenco oljarjev z drugih področij. V tem smislu je razvoj regionalne zadruga, ki zbira olive s strani lokalnih pridruženih kmetov in iz njih proizvaja ter prodaja olje, izjemnega pomena. Velik izziv pa za Frantoio del Grevepe-sa predstavlja zlasti proizvodnja certificiranega visoko kakovostnega olja, ki temelji zgolj na olivah z območij Firenc, Siene

in Arezza. Zadruga mora torej postaviti in vzdrževati visoke standarde kakovosti, in to ne glede na specifične izzive, ki jih prinašajo biološki dejavniki, klimatski trendi in bolezni.

Če povzamemo, lahko rečemo, da so glavni izzivi zadruga:

- Dvig konkurenčnosti v sektorju oljarstva.
- Razširjeni tržni delež na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni v kontekstu osredotočenosti na kakovostno proizvodnjo olja.
- Zagotavljanje dobrega prihodka združenim kmetom.

Glavni nauk, ki se ga lahko potegne iz te izkušnje s sodelovanjem, zadeva možnosti malih kmetov, ki lahko, zahvaljujoč svoji odločitvi za sodelovanje v zadrugi, dosežejo prisotnost na trgu in trajne dohodke, kar izvira iz naslednjih dejstev:

- Možnosti koncentracije ponujenih proizvodov na trgu.
- Boljše možnosti za vzpostavljanje odnosov s strankami.
- Zadruga ima možnost obvladovanja stroškov, ki izvirajo iz procesa certifikacije, ki naj dokaže, da gre za ekološko olje, pridelano v določeni regiji.

Za vzpostavitev takšne zadruga so potrebna določena znanja:

- **Sistemi kooperacije v kmetijstvu**, v smislu prednosti in slabosti različnih agregatnih oblik;
- **Menedžment**: odnosi z vključenimi kmeti, trženje, zakonska pravila, ki so pomembna za zadruga in njihove strukture, administrativno upravljanje in določanje objektivne odgovornosti;
- **Proizvodnja**: posebne veščine za obvladovanje produkcijskih procesov ter evalvacije kakovosti oliv in olja.

Glavna prednost za kmete, ki so vključeni v zadruga, je v možnosti razvijanja mehanizmov valorizacije njihovih produktov in predelave oliv v kakovostne proizvode, ki dosegajo na trgu tudi dobre cene.

Slabost za kmete pa je v tem, da je trg olj precej protisloven. Na ceno vplivajo trendi na globalnem trgu in včasih je res težko pokrivati stroške.

Nesveti/Priporočila

Kot pravi Filippo Legnaioli, predsednik zadruga, je treba izpostaviti predvsem naslednja dejstva:

“ Razvoj certificirane kakovosti proizvodnje je edina možna strategija za povečanje konkurenčnosti panoge olivnega olja v Toskani. ”

“ Gojenje oliv predstavlja pomembno dediščino za krajino in okolje; zato bi morali snovalci politik narediti čim več za to panogo, tako v smislu promocije kot zaščite. ”

“ Zadrugništvo je za panogo pridelave olivnega olja ključnega pomena. ”

Trditve/Vprašanja

- Kakšno je vaše mnenje o različnih modelih produkcije olivnega olja v Evropi?
- Ali mislite, da je osredotočenost na kakovost in trajnostno ekološko produkcijo dobra strategija za kooperante v smislu promocije njihovih prehrabnenih izdelkov?

Ključne besede

Ključne besede o sodelovanju

Zadruga
Trženje/prodaja
Predelava

Ključne besede o kmetiji

Oljke/oljčno olje
Ekološko/integralno/cerificirano kmetovanje
Majhna/družinska kmetija€

Partnerji

Limerick Institute of Technology:
(Irska)
www.lit.ie/rdi

Hof und Leben GmbH
(Nemčija)
www.hofundleben.de

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace Soukromého Zemedelstvi
Ceske Republiky (Češka republika)
www.asz.cz

On Projects Advising SL
(Španija)
www.onprojects.es

Union de Agricultores y Ganaderos-
Jovenes Agricultores de Jaén (Španija)
www.coagjaen.es

Biotehniški Center Naklo
(Slovenija)
www.bc-naklo.si

Confederazione Italiana Agricoltori Toscana
(Italija)
www.ciatoscana.eu

European Landowners' Organisation
(Belgija)
www.europeanlandowners.org

Socialni mediji

/CoFarm
www.facebook.com/CoFarm-1793897127551330

/COFARM_ERASMUS
www.twitter.com/COFARM_ERASMUS

Spletna stran projekta

www.cofarm-erasmus.eu

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.
CO-FARM: Enhancing COoperation amongst FARMing entrepreneurs
Št.Projekta: 2016-1-IE01-KA202-016870